

Selkokirjallisuus ja ikäihmiset

Taulukon viimeinen sarake kenelle*

1 selkoryhmiin ikäihmisille, joilla ei ole muistisairautta

2 lievästi muistisairaiden ihmisten selkoryhmiin

3 ihmisille, joilla on edennyt muistisairaus

4 selkokieliset tietokirjat ja oppaat, joista jotkut iäkkäät ihmiset saattaisivat hyötyä

Sininen pohjaväri taulukossa = erittäin hyviä ikäihmisten selkoryhmiin, kannattaa kokeilla

Ryhmittely on suuntaa-antava.

Kirjan nimi	tekijät	vuosi	kustantaja	kenelle*
Katten i Ediths trädgård	Boucht, Birgitta	2011	Lärum-förlaget	1, 2
Vida världen – Avaraan maailmaan	Boucht, Birgitta – Boucht, Charlotta	1996	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Mies menneisyydestä	Bergman, Ritva	2004	Atena kustannus Oy	1
Mies rannalla	Mankell, Henning – Werkmäster, Johan	2012	KVL / Opike	1, 2
Valokuvaajan kuolema	Mankell, Henning – Werkmäster, Johan	2005	KVL	1, 2
Kylmät hermot, kuuma veri	Paasilinna, Arto – Rajala, Pertti	2009	KVL / Opike	1, 2
Isoisää etsimässä – Letkeä veijarivaellus	Paasilinna, Arto – Rajala, Pertti	1990	WSOY	1, 2, 3
Pieni hiljainen mies (kahdeksan kertomusta)	Ämmälä, Vesa	2008	KVL	1, 2, 3
Kirjailijan murha	Aarnitaival, Saraleena	2009	KVL	1, 2
Kuolema kirkon varjossa	Sainio, Ari	1997	Työväen sivistysliitto TSL ry	1, 2
Kolme muskettisoturia	Dumas, Alexandre	2004	Atena kustannus Oy	1
Robinson Crusoe	Defoe, Daniel	2002	Atena kustannus Oy	2
Romeo ja Julia	Shakespeare, William – Elomäki, Mari	2012	KVL	1, 2
Papin perhe	Canth, Minna	2008	BTJ kustannus	1
Nummisuutarit (uusi taitto; ryhmässä voisi lukea rooleittain)	Kivi, Aleksi	2003	Työväen sivistysliitto TSL ry	1, 2
Seitsemän veljestä	Kivi, Aleksi	2007	TSL ry	1
Kalevala	Rajala, Pertti	2006	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2, 3
Lemminkäinen	Rajala, Pertti	1995	Kirjastopalvelu Oy	1, 2, 3
Suomen sota ja Väinö Stoolin tarinat	Rajala, Pertti	1995	KVL	1, 2
Ankkurinappi (miehinen)	Ämmälä, Vesa	2010	Kustannusyhtiö Ilias Oy	1, 2
Anna, Hanna ja Johanna	Fredrikson, Marianne	1999	LL-förlaget	1

Rannekello	Carpelan, Bo	1994	Kirjastopalvelu Oy	1
Liian paksu perhoseksi	Istanmäki, Sisko	2006	KVL	1
Ruusun aika	Oranen, Raija – Sainio, Ari	1994	BTJ Kirjastopalvelu	1, 2
Kolme tuhatta sateista aamua (lyhyitä kertomuksia)	Alsta, Tuulikki	1990	Cultura Oy	1, 2
Hamsterit	Huovinen, Veikko – Marja-Leena Avela	1998	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2, 3
Viheliäinen vihtahousu – Tarinoita piruista, peikoista ja muista omituisista otuksista	Rajala, Pertti	1997	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2, 3
Hanna (runoja)	Runeberg, J. L. – Ukkala, Aino	2004	SKS	1, 2, 3
Hirvenmetsästys	Runeberg, J. L. – Ukkala, Aino	2006	Kustannusyhtiö Ilias Oy	1, 2, 3
Omenapuu (afasia ja toipuminen)	Saine, Eeva	1996	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Sanat eivät riitä kertomaan (afasia ja toipuminen)	Saine, Eeva	1993	Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Sairaalan kellot (afasia ja toipuminen)	Georges Simenon	1997	Otava	1, 2
Ihana mies ja muita selkopakinoita (etenkin pakinat Ihana mies ja Pihalla on lehmä)	Kartio, Johanna	1997	BTJ Kirjastopalvelu Oy	2
Simpsakka ihminen ja muita kertomuksia (lyhyitä tarinoita)	Kallioniemi, Tuula	1992	Kirjastopalvelu Oy	2, 3
Arkiset askareet (lyhyitä tarinoita)	Richter, Berylli – Raatikainen, Tarja-Tuula	1995	VTKL	3
Kirjeet kertovat – Selkokirja muisteluryhmille (sisältää valmiita kysymyksiä keskustelun tueksi, löytyy Vahvikkeen Kuvat-laatikosta; hae nimellä postikortti)	Rajala, Pertti	1990	VTKL	2, 3
Niin paljon kuuluu elämään	Raitanen, Anitta	1991	VTKL	1, 2, 3
Kohtalo kuljettaa – Kolme naistarinaa	Raitanen, Anitta	1993	VTKL	1, 2, 3
Tehtaantyttö	Rajala, Pertti	1987	VTKL	1, 2, 3
Fabriksflickan	Rajala, Pertti	1988	VTKL	1, 2, 3
Viron taival – Eesti tee (teksti myös viroksi)	Mae, Linnu – Rajala, Pertti – Virtanen, Hannu	1996	BTJ Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Sellaista oli Viipurissa	Simola, Marja	2011	Kustannusyhtiö Ilias Oy	1, 2, 3
Täyttä elämää	Simola, Marja	2004	Kustannusyhtiö Ilias Oy	1, 2, 3
Kaskipelloilta kaupunkiin	Simola, Marja	2000	Kirjakustannus Sirius	1, 2, 3
On ilta meitä varten – Kertomuksia	Suikki, Merja	2006	KVL	1, 2, 3
Elämän polkuja – selkokirja muisteluryhmille (sisältää valmiita kysymyksiä keskustelun tueksi)	Rajala, Pertti	1989	VTKL	2, 3
Ruokajuttuja selkokielellä	Mäki, Outi	1995	VTKL	1, 2, 3

Kansalaissota	Haapanen, Helmi – Rajala, Pertti	1997	TSL	1, 2
Talvisota ja jatkosota selkokielellä	Rajala, Pertti	1990	BTJ Kirjastopalvelu	1, 2
Amurin likka – Haapasen Helmin muistikuvia menneestä ja ajatuksia elämänmenosta	Rajala, Pertti (sis. tehtäviä ja kysymyksiä)	2010	Tmi Ikäviriike	1, 2, 3
Hyvä Suomi!	Rajala, Pertti	1992	Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Suomen historia	Rajala, Pertti	2005	KVL / Opikse	1, 2
Aikojen alusta nykyaikaan – Euroopan ja Maailman historiaa selkokielellä	Rajala, Pertti	2008	KVL	1, 2
Helen Keller – Oppimisen ihme	Rajala, Pertti – Turunen, Leena	1993	Suomen kuurosokeat ry	1, 2
Kesärannan elämää	Leinonen, Matti	2003	Atena Kustannus Oy	1, 2
Mennään metsään – tunnelmakuviu suomalaisesta metsästä (teksti hieman liian opettavainen monille ikäihmisille, mutta yhdistettynä kirjan kuviin ja muuhun kaunokirjallisuuteen ok)	Samela, Seija – Samela, Juha		Kustannus Oy Pieni Karhu	2, 3
Neljä vuodenaikaa (teksti hieman liian opettavainen ikäihmisille, mutta yhdistettynä kirjan kuviin ja muuhun kaunokirjallisuuteen ok)	Samela, Seija – Samela, Juha		Kustannus Oy Pieni Karhu	2, 3
Merimies on erimies	Von Martens, Tomas	1998	Selkouutiset ja Lärum-förlaget Ab	1, 2, 3
Äventyr till havs	Von Martens, Tomas	1998	LL-Bladet och Lärum-förlaget Ab	1, 2, 3
Joululuyö	Aro, Eila	1987	Kirjastopalvelu Oy	1, 2
Altтарin valo (kirja kirkollisista perinteisistä juhlista)	Höglund, Anita – Juhokas, Anneli.	1997	VTKL	3
Altarljus (edellinen ruotsiksi)	Höglund, Anita	1995	FDUV/Lärum	3
Turvallisella mielellä – selkokielineu hartauskirja	Eerola, Eeva	2013	Kirjapaja	3
Hyvät sanat (hartaushetkiin)	Rajala, Pertti	2012	Kirkkohallitus	1, 2, 3
Tahtoa, taitoa ja sisua – Suomalaisten merkkihenkilöiden tarinoita.	Rajala, Pertti	2013	BTJ Finland Oy	1, 2
Mannerheim – Suomen marsalkan elämäkerta selkokielellä	Rajala, Pertti	2010	BTJ Kustannus	1, 2
Urho Kekkonen – Presidentin elämäkerta selkokielellä	Rajala, Pertti	2011	BTJ Finland Oy	1, 2
Suomalaisia taiteilijoita	Kartio, Johanna – Rajala, Pertti	2004	KVL	1, 2, 3
Suomalaisia suurnaisia	Mikkanen, Raili	2008	KVL	1, 2, 3

Suomalaisia ilmiöitä	Sainio, Ari	2004	KVL	1, 2, 3
Suomalaisia urheilijoita	Sainio, Ari	2000	KVL	1, 2, 3
Suomalaisia suurmiehiä	Rajala, Pertti	2000	KVL	1, 2
Suuria ajattelijoita	Von Martens, Tomas	2006	KVL	1
Suomalaisia viihdetähtiä	Kartio, Johanna	2000	KVL	1, 2, 3
Musiikin siivet – matka klassiseen musiikkiin	Lundberg, Camilla – Ede, Eva	1996	KVL	1, 2, 3
Muuttuvat kuvat – polkuja suomalaiseen taiteeseen	Itkonen, Satu	2004	Kirjapaja	1, 2
Hillitty vimma – Helene Schjerbeckin maalauksia	Itkonen, Satu	2012	Graafinen suunnittelu Markus Itkonen Oy	1, 2
Selkoa nykytaiteesta	Itkonen, Satu	2008	Kirjapaja	1, 2
Hugo Simbergin maailma	Levanto, Marjatta	2000	Valtion taidemuseo	1
Kissanpäivät – Martti Lehdon maalauksia	Itkonen, Satu	2003	Taidepiste ky	1, 2, 3
Hiljaisuuden lauluja (runoja)	Turunen, Leena (toim.)	1990	Suomen kuurosokeat ry	1, 2
Sinun käsiesi hyväily (runoja)	Sainio, Ari	1995	BTJ Kirjastopalvelu	1, 2
Silakka korvassa – Huumoria ja tietoa (kannet ongelmalliset ikäihmisille)	Saure, Annamari – Saure, Heikki	2005	Kustannus Oy Pieni Karhu	1, 2, 3
Norsu nuhassa – Vitsejä ja vitsitietoa (kannet ongelmalliset ikäihmisille)	Saure, Annamari – Saure, Heikki	2004	Kustannus Oy Pieni Karhu	1, 2, 3
Ikääntyvän kotoutujan opas. (tulisi päivittää ja tekstit jakaa kaikille palvelu- ja sosiaalihojajille)	Heikkilä, Satu – Lamppu, Veli-Matti – Majakangas, Pirkko – Raitanen, Anitta	2000	VTKL	4
Itsehoito-opas	Esimerkiksi kotihoidon henkilökunta voisi toimittaa selko-ohjeita asiakkailleen.	1998	VTKL ja Suomen apteekkariliitto.	4
Asumisopas	Selkokiehitys opas vuokra-asukkaalle.	2000	Kehitysvammaisten tukiliitto ry	4
Vanhinta ei unohdeta – Opas romanivanhusten omaishoidosta (tästä löytyy selkokielellä tietoa palveluista muillekin)	Majaniemi, Päivi – Grönfors, Janette	2008	Suomen romaniyhdistys ry	4
Yhteiskunta-sarja, osat 1-4	Österback, Mats	2011 2012	KVL	4
Puhutaan – asiaa päihteistä ja riippuvuudesta	Sainio, Ari (toim.)	?	Sininauhaliitto	4
Miten tulen toimeen? (Vaikka minulla on Alzheimerin tauti)	Sulkava, Raimo – Eloniemi-Sulkava, Ulla (toim. Vyyryläinen, Inkeri)	?	Novartis	4

Tietoa selkoryhmän ohjaamisesta

- Hintsala Susanna 1997. Tuettua vuorovaikutusta – Selkoryhmän ohjaajan opas. KVL ja VTKL: Helsinki
- Kartio, Johanna (toim.). Selkokieli ja Vuorovaikutus. Kehitysvammaliitto ry: Helsinki
- Leskelä, Leealaura 2012. Selkokielisen vuorovaikutuksen ohjeet. Teoksessa Leskelä, Leealaura ja Lindholm, Camilla (Toim.) 2012. Haavoittuva keskustelu – Keskusteluanalyttisiä tutkimuksia kielellisesti epäsymmetrisestä vuorovaikutuksesta. Kehitysvammaliiton tutkimuksia 6. Kehitysvammaliitto ry: Helsinki. 279–298.
- Fish, Tom – Rabidoux, Paula 2009. Next Chapter Book Club – A Model Community Literacy Program for People with Intellectual Disabilities. Woodbine House: Bethesda, USA. (Selkoryhmä tapaa aihepiireihin liittyvissä ympäristöissä, kahviloissa, kirjastoissa ym.)